

International PhD-Course Istanbul

Coördinatie:	dr. Fokke Gerritsen en dr. Mustafa Özen,
Bestemd voor:	2 ^e en 3 ^e jaars Huizinga promovendi
Data:	30 mei-6 juni 2010
Kosten:	reis-en verblijfkosten worden vergoed; kosten voor eten + drinken moeten door de promovendi zelf worden betaald
Aanmelding:	huizinga-fgw@uva.nl
Maximum aantal deelnemers:	10 promovendi

Huizinga Instituut en Nederlands Instituut Istanbul

Istanbul: Stad van contrasten. *Cultural transfer* tussen Europa en Turkije

Inhoud

Samen met Essen in Duitsland en Pècs in Hongarije is Istanbul in 2010 één van de Culturele Hoofdsteden van Europa. Het is een mooie gelegenheid om de twee jaarlijkse internationale studiereis van het Huizinga Instituut voor promovendi, in navolging van Madrid, Rome en St. Petersburg, dat jaar naar Istanbul te verplaatsen en de rijke cultuurgeschiedenis van de stad rond het thema ‘contrasten’ onder de loep te nemen.

Het is opvallend dat bijna elke reisgids, artikel of geschiedenisboek over Istanbul gebruik maakt van tegenstellingen, zoals ‘stad met twee gezichten’ waarbij de invulling daarvan steeds gebaseerd is op geografische, historische, sociale, economische of culturele aspecten. Zo gaat John Freely in *De Geschiedenis van Istanbul* in op het feit dat Istanbul de hoofdstad is geweest van twee wereldrijken, het Byzantijnse en Ottomaanse Rijk. Daarnaast wijst Freely op het feit dat Istanbul de enige stad ter wereld is die op twee continenten ligt, Azië en Europa, gescheiden door de Bosporus. De schrijver Geert Mak noemt de stad in zijn boek *In Europa: reizen door de twintigste eeuw* onder andere als “scharnier tussen Oost en West” en als “de rijkste metropool tussen Londen en Peking”.

Deze vorm van contrasteren is ook terug te vinden in het (huidige) publieke debat rond de beoogde toetreding van Turkije tot de Europese Unie, waarbij de tegenstellingen als modern en traditioneel, westers en oosters of christelijk en islamitisch steeds een centrale plaats innemen. Hierbij kan opgemerkt worden dat deze beschrijvingswijze ook een dubbele betekenis heeft. Contrasten als modern/traditioneel, westers/oosters of christelijk/islamitisch bieden niet alleen de mogelijkheid steeds twee gezichten van Istanbul of van Turkije te benadrukken, maar zij fungeren tegelijkertijd ook als ‘graadmeter’ om aan te geven in hoeverre de stad of het land Europees, westers of modern zou zijn.

Zo impliceren dergelijke contrasten dus ook een waardeoordeel dat twee kanten kan opgaan: enerzijds kunnen de termen als Europees, westers of modern geassocieerd worden met een ‘vooruitgang’ of een ‘verbetering’. Anderzijds kan het Europees, westers of modern zijn in de Ottomaanse of Turkse context gezien worden als het verloochenen van de ‘eigen identiteit’. Deze tegenstelling is waarschijnlijk het meest kenmerkende van de zogenaamde ‘modernisering’ van het Ottomaanse Rijk en later van de Turkse Republiek. Het spanningsveld dat daaruit voortkomt tussen de westerse oriëntatie en het behouden van de eigen traditionele, culturele en religieuze waarden bestaat al sinds het

eind van de achttiende eeuw toen het ‘moderniseringstraject’ door onder andere de veranderende verhouding tussen het Ottomaanse Rijk en Europa op de politieke agenda werd gezet.

Het thema ‘contrasten’ biedt ons de mogelijkheid om verscheidene aspecten van de cultuurgeschiedenis van de stad en het land tegen het licht te houden, meer in het bijzonder ten opzichte van Europa. Net als de vorige studiereizen neemt het begrip “cultuurtransfer” (cultural transfer) bij de reis naar Istanbul een centrale plaats in; een begrip dat de mogelijkheid biedt om de wisselwerking tussen de culturen te bestuderen. Hierbij kan men bijvoorbeeld denken aan de verscheidene vormen van culturele uitwisseling en aan de personen en instellingen die daarbij een rol spelen. Bij de benadering van het begrip dient zich de vraag aan of cultuurtransfer een instrument is van politieke en/of economische machtsstrijd, of dat het een middel is voor internationale communicatie, of dat het op zichzelf staat.

College en excursie

Op donderdagavond 29 april, dinsdagavond 11 mei en donderdagavond 20 mei vinden er voorbereidende colleges plaats van 18.30-21.00 uur. Thema’s: (1) Contrasts, cultural transfer and history, (2) Contrasts, cultural transfer and the arts, (3) Contrasts, cultural transfer, religion and identity.

Op donderdag 27 mei worden er de gehele dag excursies gepland.

Selectie

Kandidaten moeten een ‘letter of interest’ indienen, deadline: **31 maart 2010**. In een eerder stadium zal via voorinschrijving worden getoetst of er voldoende belangstelling is. De brief dient een duidelijke motivatie te bevatten voor toelating tot de cursus. Bij de selectie wordt voorrang verleend aan promovendi die nog niet eerder aan een buitenlandse cursus van het Huizinga Instituut hebben deelgenomen.

Essay

Na afloop van de cursus schrijven de deelnemers een essay, waarin gereflecteerd wordt op de (on)mogelijkheden van het thema van de cursus voor het eigen onderzoek. Aantal woorden: 2000.

Deadline: **5 juli 2010**.

Organisatie

De organisatie van de postdoctorale cursus is in handen van het Huizinga Instituut en het Nederlands Instituut in Istanbul.

Programma Istanbul

Zal later bekend gemaakt worden.